

Số: 2300/SGDDĐT-GDTrH

Hải Phòng, ngày 25 tháng 8 năm 2023

V/v hướng dẫn thực hiện công tác hướng nghiệp và phân luồng học sinh trung học năm học 2023-2024

Kính gửi:

- Phòng Giáo dục và Đào tạo quận, huyện;
- Trường Trung học phổ thông;
- Trường Phổ thông có nhiều cấp học;
- Trung tâm Giáo dục KTTH-HN và BDNG;
- Các Trung tâm GDNN & GDTX.

Căn cứ Kế hoạch số 126/KH-UBND ngày 24/4/2019 của Ủy ban nhân dân thành phố về việc triển khai thực hiện Đề án “Giáo dục hướng nghiệp và định hướng phân luồng học sinh trong giáo dục phổ thông” trên địa bàn thành phố Hải Phòng giai đoạn 2018-2025;

Căn cứ Công văn 2156/SGDDĐT-TrH ngày 15/8/2023 của Sở Giáo dục và Đào tạo về việc hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ Giáo dục Trung học năm học 2023-2024.

Sở Giáo dục và Đào tạo (GDĐT) hướng dẫn thực hiện công tác hướng nghiệp và phân luồng học sinh trung học năm học 2023-2024 như sau:

I. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu chung

- Tiếp tục thực hiện tốt các nhiệm vụ của Đề án theo Kế hoạch số 126/KH-UBND của Ủy ban nhân dân (UBND) thành phố; tăng cường đổi mới, linh hoạt, sáng tạo thực hiện các giải pháp nhằm đạt được mục tiêu của Đề án; phấn đấu thực hiện đạt các chỉ tiêu đã đặt ra; tạo ra chuyển biến tích cực, rõ rệt trong xã hội về giáo dục hướng nghiệp và phân luồng học sinh phổ thông.

- Tập trung làm tốt công tác xây dựng, bồi dưỡng đội ngũ giáo viên kiêm nhiệm thực hiện giáo dục hướng nghiệp trong trường phổ thông, đội ngũ cán bộ quản lý chuyên trách ở các cơ quan quản lý giáo dục; huy động sự tham gia của cơ sở dạy nghề, doanh nghiệp trong công tác giáo dục hướng nghiệp; phát triển đội ngũ giáo viên, cộng tác viên làm công tác hướng nghiệp trong nhà trường.

2. Mục tiêu cụ thể

Theo mục tiêu của Đề án, đến năm 2025 đạt được các mục tiêu cụ thể sau:

- 100% trường trung học cơ sở (THCS) và trường trung học phổ thông (THPT) trên địa bàn thành phố có Chương trình giáo dục hướng nghiệp gắn với sản xuất, kinh doanh, dịch vụ của địa phương;

- 100% trường THCS và trường THPT có giáo viên kiêm nhiệm làm nhiệm vụ tư vấn hướng nghiệp đáp ứng yêu cầu về chuyên môn, nghiệp vụ;

- Đạt mức 40% học sinh tốt nghiệp THCS tiếp tục học tập tại các cơ sở giáo dục nghề nghiệp đào tạo trình độ sơ cấp, trung cấp hoặc cơ sở giáo dục nghề nghiệp - giáo dục thường xuyên vừa đào tạo chương trình trung cấp nghề vừa học văn hóa chương trình GDTX cấp THPT;

- Đạt mức 45% học sinh tốt nghiệp THPT tiếp tục học tập tại các cơ sở giáo dục nghề nghiệp đào tạo trình độ cao đẳng.

II. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Đối với các cấp quản lý

a) Sở Giáo dục và Đào tạo

- Phối hợp với các Sở, Ban, Ngành thành phố rà soát các cơ sở đào tạo nghề trên địa bàn thành phố để có kế hoạch tham mưu với UBND thành phố trong công tác hướng nghiệp và định hướng phân luồng học sinh trong giáo dục phổ thông.

- Xây dựng cơ chế phối hợp giữa cơ sở giáo dục phổ thông với các cơ sở giáo dục đại học, cơ sở giáo dục nghề nghiệp (GDNN), các cơ sở sản xuất, kinh doanh nhằm khai thác cơ sở vật chất, tổ chức hoạt động giáo dục hướng nghiệp và định hướng phân luồng học sinh phổ thông.

- Thông tin rộng rãi tới các nhà trường và cơ sở giáo dục về nhu cầu việc làm, thu nhập và yêu cầu trình độ, kỹ năng để học sinh biết lựa chọn nghề nghiệp cho tương lai.

- Phối hợp với các cơ sở đào tạo và bồi dưỡng giáo viên, tổ chức tập huấn cho cán bộ quản lý, giáo viên và hướng dẫn triển khai hoạt động giáo dục hướng nghiệp và định hướng phân luồng cho các nhà trường.

- Bồi dưỡng giáo viên được phân công giảng dạy Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp trong Chương trình GDPT 2018 ở các trường THCS và THPT để hiểu rõ và hiểu sâu các nội dung của Đề án từ đó tích hợp các nội dung trong từng hoạt động.

- Tổ chức kiểm tra, đánh giá thường xuyên, đầy đủ, chính xác và kịp thời quá trình hoạt động giáo dục hướng nghiệp của các đơn vị và báo cáo kết quả thực hiện.

b) Các Phòng Giáo dục và Đào tạo

- Xây dựng kế hoạch hướng nghiệp, phân luồng theo năm học và triển khai thực hiện; tiến hành khảo sát nắm thông tin xu hướng nghề nghiệp của học sinh theo mẫu phiếu khảo sát. Chỉ đạo các nhà trường THCS xây dựng kế hoạch định hướng phân luồng học sinh sau THCS hàng năm, trong đó rà soát các điều kiện và xác định rõ *mục tiêu về tỉ lệ học sinh tốt nghiệp THCS tiếp tục học tập tại các cơ sở GDNN đào tạo trình độ sơ cấp, trung cấp hoặc cơ sở giáo dục nghề nghiệp - giáo dục thường xuyên vừa đào tạo chương trình trung cấp nghề vừa học văn hóa chương trình GDTX cấp THPT*, đồng thời nêu được các giải pháp để thực hiện các mục tiêu đó.

- Phối hợp với các Sở, Ban, Ngành, Đoàn thanh niên trên địa bàn thành phố đẩy mạnh công tác tuyên truyền, định hướng phân luồng cho học sinh THCS nhằm giúp học sinh lựa chọn các môn học phù hợp với năng lực khi học tại trường THPT, lựa chọn các nghề ở các trường nghề, trung cấp chuyên nghiệp phù hợp với năng lực của học sinh, góp phần thực hiện phân luồng học sinh THCS.

- Bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý trường THCS có năng lực làm công tác giáo dục hướng nghiệp và phân luồng học sinh, am hiểu về tình hình phát triển kinh tế - xã hội và nhu cầu nhân lực. Phát triển đội ngũ giáo viên làm công tác giáo dục hướng nghiệp đủ về số lượng, có phẩm chất đạo đức tốt, trình độ chuyên môn và năng lực sư phạm về giáo dục hướng nghiệp để thực hiện công tác định hướng, tư vấn nghề nghiệp cho học sinh.

- Triển khai xây dựng mô hình thí điểm về giáo dục hướng nghiệp và định hướng phân luồng học sinh trong giáo dục phổ thông tại địa phương, trong đó áp dụng phương thức hướng nghiệp tiên tiến, có sự tham gia của các cơ sở GDNN, các doanh nghiệp; xây dựng và thực hiện chương trình giáo dục hướng nghiệp gắn với sản xuất, kinh doanh, dịch vụ của địa phương.

- Chỉ đạo các trường THCS luôn đổi mới, đa dạng hóa, vận dụng linh hoạt các hình thức tư vấn hướng nghiệp phù hợp với lứa tuổi học sinh; cung cấp kịp thời thông tin về các trường trung cấp, cao đẳng, cơ sở GDNN, chính sách đối với người học GDNN, chính sách ưu đãi trong GDNN, cơ hội khởi nghiệp, tìm kiếm việc làm, xu hướng thị trường lao động và nhu cầu sử dụng của thị trường lao động.

c) Các trường THPT

- Xây dựng kế hoạch hướng nghiệp, phân luồng theo năm học và triển khai thực hiện, trong đó xác định rõ *mục tiêu về tỉ lệ tốt nghiệp THPT tiếp tục học tập tại các cơ sở giáo dục nghề nghiệp đào tạo trình độ cao đẳng*; Tiến hành khảo sát nắm thông tin xu hướng nghề nghiệp của học sinh, học sinh lớp 10 được đăng kí mục tiêu, định hướng nghề nghiệp sau tốt nghiệp THPT từ đầu năm học để nhà trường xây dựng kế hoạch giảng dạy và định hướng phù hợp.

- Tiếp tục thực hiện tốt chương trình Giáo dục hướng nghiệp (đối với chương trình lớp 12), đổi mới nội dung cho phù hợp với tình hình hiện tại; thực hiện giáo dục hướng nghiệp thông qua các môn học và hoạt động giáo dục trong nhà trường; Chỉ đạo dạy học Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp trong chương trình Giáo dục phổ thông 2018 (đối với lớp 10, 11), chú trọng hình thành các năng lực chuyên biệt, giúp học sinh có khả năng định hướng nghề nghiệp.

- Phối hợp với Sở Lao động - Thương binh và Xã hội, các doanh nghiệp, viện, trường đại học, cao đẳng tại địa phương để cung cấp thông tin thường xuyên, kịp thời về nhu cầu lao động, thị trường lao động để có cơ sở định hướng nghề nghiệp cho học sinh.

- Chú trọng thu hút đội ngũ cộng tác viên tư vấn nghề nghiệp với những thành phần phù hợp tham gia vào các hoạt động giáo dục hướng nghiệp của các trường phổ thông, trong đó quan tâm đến những thành viên đến từ các trường dạy nghề, trung cấp chuyên nghiệp, cao đẳng, đại học, các nhà máy, xí nghiệp, các cơ sở sản xuất, kinh doanh, các cơ quan quản lý hành chính đóng trên địa bàn.

- Có kế hoạch hỗ trợ nguồn kinh phí nhất định để mua sắm trang thiết bị kỹ thuật, băng đĩa hình về hướng nghiệp, xây dựng góc hướng nghiệp, tổ chức cho học sinh tham quan, ngoại khóa ngoài nhà trường.

2. Đối với giáo viên

Trong giai đoạn chuyển tiếp giữa hai chương trình, thực hiện tốt Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp (theo Chương trình 2018) và chương trình giáo dục hướng nghiệp (theo Chương trình 2006), tăng cường giáo dục STEM, tích hợp giáo dục hướng nghiệp vào chương trình các môn học, cụ thể là:

a) Nâng cao chất lượng các tiết dạy giáo dục hướng nghiệp, thực hiện nội dung Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp

Thực hiện rà soát chương trình (đối với chương trình lớp 9 và lớp 12), đổi mới phương pháp và hình thức dạy học để đáp ứng mục tiêu của hoạt động giáo dục hướng nghiệp trong chương trình Giáo dục phổ thông 2006 và mục tiêu Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp trong chương trình Giáo dục phổ thông 2018 như sau:

- Đảm bảo mục tiêu hình thành và phát triển năng lực học sinh, trong đó hình thành, phát triển ở học sinh các năng lực đặc thù: năng lực thích ứng với cuộc sống, năng lực thiết kế và tổ chức hoạt động, năng lực định hướng nghề nghiệp.

- Tổ chức Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp trong và ngoài lớp học, trong và ngoài trường học; theo quy mô nhóm, lớp học, khối lớp hoặc quy mô trường; với bốn loại hình hoạt động chủ yếu là *Sinh hoạt dưới cờ*, *Sinh hoạt lớp*, *Hoạt động giáo dục theo chủ đề* và *Hoạt động câu lạc bộ*, trong đó câu lạc bộ là loại hình tự chọn.

- Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp được tổ chức với sự tham gia, phối hợp, liên kết của nhiều lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường như: giáo viên chủ nhiệm lớp, giáo viên môn học, cán bộ tư vấn tâm lý học đường, cán bộ Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, cán bộ Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam, cán bộ phụ trách Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh, cán bộ quản lý nhà trường, cha mẹ học sinh, chính quyền địa phương, các tổ chức, cá nhân trong xã hội.

- Một số phương thức tổ chức chủ yếu: phương thức Khám phá (hoạt động tham quan, cắm trại, thực địa...), phương thức Thử nghiệm (hoạt động giao lưu, diễn đàn, đóng kịch, trò chơi, hội thi...), phương thức Công hiến (hoạt động tình nguyện nhân đạo, lao động công ích, tuyên truyền...), phương thức Nghiên cứu (hoạt động khảo sát, điều tra, làm dự án nghiên cứu, sáng tạo công nghệ...).

b) Hướng nghiệp thông qua dạy học trải nghiệm

- Trong các trường trung học, tùy điều kiện và khả năng, có thể tổ chức các chuyên đề trải nghiệm về công nghệ (làm vườn, trồng cây cảnh, điện tử, vẽ kỹ thuật, cơ khí...), tin học, nghệ thuật và các hoạt động xã hội để những học sinh có xu hướng và năng khiếu trong từng lĩnh vực trên tham gia hoạt động.

- Thực hiện chương trình giáo dục hướng nghiệp gắn với sản xuất, kinh doanh, dịch vụ của địa phương bằng cách tổ chức cho học sinh tham quan các cơ sở sản xuất, các doanh nghiệp, các cơ sở đào tạo nghề nhằm tạo điều kiện cho học sinh được tận mắt quan sát cơ chế vận hành máy móc trong sản xuất, các hoạt động của người lao động và các sản phẩm của quá trình lao động.

- Tăng cường các hoạt động tư vấn giúp học sinh lựa chọn nghề nghiệp phù hợp với năng lực; hướng dẫn học sinh tham gia lao động sản xuất để học sinh có cơ hội để thử sức mình trong một hoạt động nghề nghiệp cụ thể.

- Các Hoạt động trải nghiệm trong và ngoài nhà trường được xây dựng và triển khai theo Kế hoạch giáo dục nhà trường và kế hoạch giáo dục tổ/ nhóm chuyên môn của Hoạt động trải nghiệm hướng nghiệp, đảm bảo mục tiêu và yêu cầu cần đạt của Chương trình giáo dục phổ thông.

3. Chế độ thông tin báo cáo

- Các phòng GDĐT, các trường THPT tiến hành việc khảo sát học sinh bằng Phiếu khảo sát về hoạt động giáo dục hướng nghiệp và định hướng phân luồng học sinh.

- Các phòng GDĐT, các trường THPT căn cứ kết quả khảo sát từ đó xây dựng Báo cáo về kết quả hoạt động giáo dục hướng nghiệp và định hướng phân luồng học sinh của đơn vị. Báo cáo thực hiện năm học 2022 - 2023 và phương hướng hoạt động năm học 2023-2024 (*theo Mẫu báo cáo đính kèm văn bản này*) của các đơn vị gửi về Sở GDĐT sau 01 tháng tính từ thời điểm bắt đầu năm học của Nhà trường.

Trong quá trình thực hiện, nếu có khó khăn, vướng mắc cần báo cáo về Sở GDĐT để kịp thời giải quyết./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Ban Giám đốc (b/c);
- Lưu: VT, TrH.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Đỗ Văn Lợi